

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyedévre	2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

Szerkesztőség:
Marosujvár, Csesztve u. 26Kiadóhivatal:
Marosujvár, Csesztve u. 2

Kéziratot nem adunk vissza

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

A kitartás jegyében.

A vezérkari főnök, mikor a háboru valamelyik fontosabb szakasza szerencsésen véget ér, jelentésében összegezi az eredményeket, a fogolyszámot, az ágyu- és fegyverzsákmányt. A magyar földmivelésiügyi miniszternek is módjában volna most ilyen összegző jelentést kiadni, mikor az ország földmivelő hadserege szerencsésen betakarította a kenyeret újabb egy esztendőre, a lakosságnak és a hadseregnek.

Mig azonban a hadseregnél a sikeres hadjárat után rendszerint szünet következik be a harcokban, a mezőgazdaságban nincsen szünet. Még tart a harci eredmény felosztása, a termés szétosztása, máris új küzdelemre vonul föl a földmivelő nép. A földmivelőgazdák nem várnak ordóra és kitüntetésre, nem számitanak elismerésre, hanem a becsület szavára hallgatva, újból az eke szarva után nyulnak, hogy a tarlót fordítsák, ahonnan az imént takarították be a kész termést. A magyar földmivelő nem is vár biztatásra, hogy munkáját végezze el, mert vérében van már a föld és a munka szeretete: azt nem hanyagolja el, enélkül nem tud megenni. De nagyobb önbizalommal lát az új gazdasági év munkájához, ha tudja, hogy mekkora fontossága van mostani küzdelmének.

Megfeszített erővel kell hozzálátnunk az őszi munkákhoz, mert — úgy lehet, — ettől függ a béke megkötése. Nem Stockholmban csinálják a békét, hanem a szántóföldeken. Anglia nem azért szerezte meg Amerika és Kína segítségét, hogy békéről tárgyaljon, hanem, hogy még egy darabig huzhassa a háborút abban a reményben, hogy végül mégis csak sikerül bennünket kiéheztetni. Lloyd George, az angol miniszterelnök, aki a háboru legmakacsabb rossz szelleme, most még hitegetheti a türelmetlen angolokat és franciákat az amerikai segítséggel. De ha tavasszal, vagy még előbb kiderül, hogy az amerikai segítség sem változtat a hadi helyzeten, csak egy reménye maradhatna fenn az angol kormányának, az, hogy rossz termésünk lesz s a következő évben kihéztetnek bennünket. Ezt az utolsó reményét kell meghiusítanunk az ententenak s akkor nincs a béke útjában semmi sem többé. Ezt pedig csak a földmivelő nép bírja meghiusítani, mert jórészt tőle függ, hogy mennyi lesz az őszi vetés és mennyi földterület marad vetetlenül.

Adakozzunk hadi jótékony célokra!

A Wekerle kormány bemutatkozása.

A képviselőház szerdai első ülésén Wekerle miniszterelnök elmondotta nagy érdeklődéssel várt programját, amelynek legfontosabb és legkiemelkedőbb része a választójog mellett való nyílt hitvallás volt. Wekerle egyébként gazdag és nagykonvenciójú programjában kiterjeszkedett az aktuális politikai kérdésekre s a nagy tettség, amely beszédét kísérte, bizonyítja, hogy a király beléje helyezett bizalma a parlamentben is elének visszhangot keltett.

A miniszterelnök nagyhatású programbeszédében többet között kijelentette hogy a politikai helyzet és az előző kabinet programja változatlan maradtak. A választójog egyetlen létalapja a kormánynak, amely ezzel áll, vagy bukik. A demokratikus reformot a napiréndről levenni nem lehet. Bizik benne, hogy a választójogot a parlamentben sikerül meggoldani és nem lesznek kénytelenek a nemzetre apellálni, amelyre egyébként felhatalmazásuk megvan.

Ezután felsorolja a kormány szociális intézkedéseinek programját, köztük a rokkantak és árvák hadisegélyének és a közalkalmazottak háborús segélyének felemelését, a köztisztviselők pragmatikáját stb. Apponyi iskolarendelétére áttérve kijelenti, hogy a rendeletnek célja volt az egységes állameszme megerősítését elősegíteni, hogy mindenkinek alkalmat nyújtson a magyar nyelv elsajátítására. Seholy sincs meg a nyelvi szabadságnak ilyen nagy mértéke, de vigyáznunk kell, hogy népiskoláink ne váljanak államellenes tendenciák fészkeivé. A birtokpolitikában a legfontosabb szempont az, hogy a föld sajátunk legyen, mert aki a föld, azé az ország. A birtokmegosztás érdekében nemcsak a hűtlenség és az állam elleni bűncselekmények elkövetőinek földjét fogjuk igénybevenni, hanem egyéb birtokokat is teljes kárpótlás mellett. A katolikus autonómiát az egyháztörvénnyel kapcsolatban még az ősszel beterjeszti. Közintézményeinkben a vezérfonal az egyszerűség lesz, mert a demokratizálódás nemcsak a választójog megalkotásából áll hanem a közintézményeknek a néphez való közelebb vitelében (Taps.) A választójogot a demokrácia jegyében fogják végrehajtani, de azután is olyan intézményeket kell alkotni, melyek a nép érdekében valók.

Beszéde befejezése előtt szólt az osztrák álmódosításokról, melyek a magyar korona területi integritása ellen hangzóttak el. Meggyőződött arról, hogy illetékes körökben semmi támaszpontja sincs azoknak. Memcsak legfelsőbb helyen, hanem irányadó osztrák politikusoknál is fennáll azon irány, hogy egyes autonómikus törek-

vések kizárólag a mai határok között oldhatók meg. A viszony alapján követelni fogjuk, hogy a területi integritásunk elleni törekvések Ausztriában a büntetőtörvény kiadásátján torolják meg. (Hosszas taps)

A külügy miniszter kijelentette, hogy a ránk kényszerített nemcsak hódítási törekvésekből nem folytatjuk, hanem majd békében gazdasági harcot sem kívánunk. Óhajtasunk az, hogy a fegyverek erejét a jog és az erkölcs uralma váltsa fel. Készséggel és hálával fogadjuk a pápa békeakcióit, de amíg ellenségeink békekészségüket nem nyilatkoztatják ki, kénytelenek leszünk a háborút a végsőkig a tartós és maradandó béke kivívásáig folytatni.

Hosszas taps után az elnök 5 percnyi szünetet rendelt el. Szünet után gróf Tisza István, gróf Andrássy Gyula, gróf Károlyi Mihály és a többi pártok vezéri beszéltek.

A bünbánó Románia.

A Bukarestben maradt lakosság szereti magát úgy feltüntetni, hogy ők ártatlanok az egész háboruban. Szidják Bratianut, Take Jonescut, a királyt. A király még egyszer visszajöhet, — mondják — de csak pakkolni. Bratianut felakasztják az apja szobrára. Jonescut, ha más nem vállalkozik, az asszonyok készülnek lelőni.

— Mi a különbség az öreg Bratianu és fia között? — kérdezte tőlem egy román asszony.

A kíváncsian várt felelet ez volt:

— Az öregnek (1866 ban) egy egész esztendőre volt szüksége, míg egy németet hozott (t. i. Károly királyt); a fiatal három hónap alatt hozott egy egész német hadsereget!

Minket, amennyire gyűlöltek, — állítólag — épp annyira megszerettek. Főként ha cukrot kapnak ajándékba, mert náluk olyan nincs a sifonérba. Egy kilónak maximális ára 18 lei (22 korona), de úgy sem kapható. Lélektani magyarázata a nagy szeretetnek (?) az, hogy van a kit még jobban gyűlölnek.

Ha Károly király nem halt volna meg, — mondogatják, — nem lett volna háboru, mert neki volt erélye és tekintélye megfékezni a háborura uszítókat. Őt is

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsóbb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

fenyegették ugyan, hogy megfosztják trónjától, a királyi palotára cédulát ragasztottak, hogy kiadó, de ő inkább lemondott volna mintsem a háboruba beleegyezzék. Anyyira elkeserítették, hogy 1914 október elején súlyos betegségében sirva mondta monarchiánk követének, hogy „már csak egy kívánsága van: meghalni és mindennek véget vetni” (Vöröskönyv 12. l.).

Halála közvetlen okozójának beavatott udvari körökben az angol ügynök Buxton testvéreket tartják. Ezek október 9-én késő este audienciát erőszakoltak ki és annyira felizgatták a beteg királyt, hogy másnap (október 10.) meghalt.

A királyné nem engedte felboncolni s csak injekciókkal balszamozhatták be az orvosok. Ebből keletkeztetett az a hírlelés, hogy nem természetes halállal mult ki. Némelyek gyilkosságot, mások öngyilkosságot emlegettek.

A Buxton-testvérek ellen oly nagy volt az ingerültség, hogy a király temetésén merényletet követtek el ellenük s mindkettő megsebesült. Az Erzsébet-szanatóriumban feküdtek, ahol a miniszterelnök és a külügyminiszter kabinetfőnökeik által. Take Jonescu személyesen meglátogatta őket. Még ott és akkor is izgattak a háboru mellett.

Take Jonescu lapja megintervjuolván őket (a La Roumanie október 17/30. sz. szerint), azt mondták, hogy Anglia Romániának szánta Erdélyt és a Bánátot, de ezt csak úgy nyerhetik meg, ha maguk is részt vesznek a háboruban.

A király környezetében a leglármásabb izgató maga a trónörökösné volt, aki — egy udvarhölgy mondása szerint — mint egy cigányasszony, úgy veszkedett az öreg királlyal a háboru felett. Carpnak angolellenes érvelésére azt mondotta: Ne felejtse Excellenciád, hogy én angol hercegnő vagyok. Mire Carp azt felelte, hogy fenségednek itt elsősorban román trónörökösnének kell lennie!

A trónörökös (a mostani király) nem sokat számított. Ő élt az ő külön kedvteléseinek, a bornak és piaci szerelemnek, moziszinésznőinek és szemet hunyt „Románia legszebb, de legromlottabb asszonya” szerelmi kalandjai előtt, amiről legendák szállanak és megbotránkozással beszélnek még a hirhedt erkölcsű Bukarest nem éppen kényes izlésű közönsége között is.

De bármily nagy része legyen is egyeseknek a háboru előidézésében: az nem egyeseknek a műve volt, hanem a román közvélemény követelése. Arra nevelték tüzelték, preparálták a népet évek, évtizedek óta. Az iskola, a sajtó, a szószék céltudatosan hirdette Nagy-Románia nemzeti ideáljait. Negyven éve már, hogy meg volt szerkesztve Daco-Románia térképe, melybe Magyarország be van kebelezve a Tiszáig. Erről csinos színes levelezőlapokat maga a belügyminisztérium politikai rendőri osztálya terjesztett hivatalosan. (Százával találtuk ott felhalmozva). A bukaresti új utcanevek között egymás mellett keletkeztek a Strada Transylvani, Cimisi-ana, Crisánia, Maramuresiane; másutt a Hora, Klosca, Avram Jancu stb. utcák; hirdető az ellenünk szított nemzeti gyűlöletnek.

Százszámra termettek az elenünk harcot hirdető röpiratok, könyvek, irredenta nyomtatványok. „A román-magyar háboru. Erdély a verfürdő” már 1904. november 30-iki kelettel hirdette, hogy a háboru ellenünk kikerülhetetlen („inevitabil.”) „Az erdélyiek gyásza” (1915.) versekben buzditott Nagy-Románia megalkotására. „Erdély keservei” Avram Jancu címkéjével 341 lapon izgatott ellenünk. Lukács pap beszédei, Goga versei. Az erdélyi szökevények kongresszusa, sok másalegyütt mind a felszabadító háborut hirdette.

Nem maradt távol a politikai izgatástól e hadsereg sem. Crainicean tábornok, aki már 1894-ben sztratégiai tanulmányt írt a kárpáti frontról, most izgató felolvasást tartott az erdélyi háboruról. Ő és más tisztek (míg nálunk némelyek nagy garral hirdették, hogy a Kárpátokon nem lehet átjönni) könyveket irtak arról, hogy hol és merre kell átjönni s miként kell támadni. (Pavlescu J. alezredes: Dacia Transcarpatica, studiul Ld. geografic si militar. Bucurest 1915.)

Lemberg elfoglalása hírére (1914. szeptember) ezek vonultak fáklyászenével Mihály vajda szobrához s megkoszorúzták Erdélyi felé mutató szekercéjét. A lapok egymással versenyezve hirdették, hogy „Fel Erdélybe!”

Lukács pap nemcsak a szószékről és tollal izgat, de az új királyt valósággal terrorizálja, letérdel előtte s úgy könyörög s átkokkal fenyegetőzik, ha nem indít háborut. Felolvasásait Nagy-Románia éltetésévé és „Fegyverre!” (La arme!) kiáltással végezte.

Az orosz és angol kéz milliókat költött lapokra, ágensekre, politikusokra. Bandát szerveztek, mely a német- és osztrákbarát lapokat, szerkesztőseket üldözze, az entente-ellenes politikusokat inzultálja.

Végül 1915. szeptember 19. október 2-án az ellenzéki pártok a Kultur Liga és az erdélyi s bukovinai szökevények megalakították az Unionista szövetséget (Federatia Unionista) a nemzeti ideál, Nagy-Románia megvalósítása céljából. Az erdélyiek közül 18 renegát lépett be aláírással és eskütelletel, kiket külön bizottság képviselt a 12-es igazgatóságban: Lukács Vasile, Goga Oktavián és Lucaci Basile.

Mindezek a rendszeresen, tervszerűen üzött izgatások megtermették mérges gyümölcsüket. Hogy mi lett az eredménye, nyilvánvaló.

A leigázott Románia otthonmaradt lakossága most már átkozza a bujtogatókat. A bukaresti politikusok terveket szőnek a béke és kibontakozás érdekében. A köznép meg van elégedve az új állapotokkal. Soha olyan jó dolga nem volt, mert most magának dolgozik, arat, nem a zsarnok bojáróknak. Van kenyere, pénze, bőven; a politikával (mely az urak s főként a bujtogatók üzlete volt) nem sokat törődik.

A lecke erős volt, de nem hiszem, hogy kiábrándítsa a fanatizált lelkeket. Ezeket annyira megmetyélezte az izgatás, annyira elragadta a nagyvási hóbort, elvakította a politikai ábrándok délibábja, hogy ezektől józan belátást a jövőben sem várhatunk. Ezekkel szemben továbbra is résen kell lennünk, mert ezek élet-halálharcot hirdettek, melynek még nincsen vége.

Uj vezetőknél, a főtől a lábig új kormányra kell jönnie s egy új nemzedéket kell fölnevelni; addig nem várhatjuk, hogy az elvakított és elvadított Románia velünk békében tudjon élni. Addig hiába hirdetjük a magyar-román érdekközösséget.

Egysszer talán majd mégis vége lesz*)

És akkor, aki visszatérni bír, csak visszatér megint a régihez.

A régi hithez, a régi házhoz — ecsethez, tollhoz, kapanyélhez és számon mit se kér, kit se átkoz.

A mappás talán új térképet ír, de másként minden régiiben marad, csak egy darabig sok lesz a friss sír.

Mi megnyugszunk, a szívünk mit se kér, a föld valahogy dőcög majd tovább és lassu esők lomossák a vért.

Reményik Sándor.

*) Mutatvány a Kolozsváron megjelenő „Erdélyi Szemle” legújabb számából.

HIREK.

— A vármegyei közgyűlés október hó 5-én lesz. Ekkor kerül betöltésre az alispáni szék és az ezen előléptetés folytán fokozatosan megürülő többi állás. Ugyancsak ezen a közgyűlésen töltik be a nyugdíjazás folytán megüresedett balázsfalvi főszolgabírói állást is.

Értesülésünk szerint a balázsfalvi főszolgabírói állásra a legközmolyabb jelölt Lőte Lajos vizaknai szolgabíró, akit tudása, rátermettsége, tíz évi szolgabírói működése hivatottá is tett a vezető állásra.

— Hősi halál. Ismét megszorodott eggyel azon marosujvári ifjak száma, akik áldozatul estek az őrvongásba csapó emberirtásnak. A legmélyebb részvétellel vesszük a hirt, hogy Ott József egyéves önkéntes, Ott Antal művezető fia, akit az iskola padjairól szólított el a nagy kataklizma a harcra, az orosz fronton, a nagy offenzíva alkalmával hősi halált halt.

Édes atyjának és hozzátartozóinak adjon az irgalmas Isten elég erőt e nagy csapás elviselésére s vigasztalja az a felemelő tudat, hogy az ő fiuk is ez önvédelmi harcunkban a hazáért s mi érettünk áldozta fel ifju életét. Mi emléket többi hőseink sorában kegyelettel fogjuk megőrizni.

— Házasság. Bora Benedek esongvai földbirtokos folyó hó 11-én házasságot kötött Ambrus Judittal Marosujvárt. A házasságkötésnél tanuk voltak: Szabó Albert m. kir

főbányahivatali tanácsos és Magyar Mihály m. kir. bányatanácsos. — Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk az új párnak.

Szóri Mariskát nőül vette Huszár József szódagyári raktárnok.

— Van végre liszt. Hosszas és keserves várakozás után fölszabadultunk a nyomasztó liszthiány alól. A napokban minden egyén egy havi lisztadagját előre megkapta. . . . Megindult az izmos fehér ló s mint-ha tudatában lett volna annak, hogy száz és száz ember szeme simogatja őt, hogy megnyugvást, békességet hord maga után, büszke önérettel huzta, hozta nehéz terhét. . . . Csak most vigyázzanak jó emberek! Takarékoskodjunk a végtelenségig, mert bár nagyon biztatnak, hogy nem lesz többé ilyen keserves pauza, nem tudhatjuk, hogy állhatják-e szavukat a biztatók? Tehát takarékoskodni s megint csak takarékoskodni, mert jobb keveset enni, mint semmit sem enni.

— Figyelmeztetés. Az előljáróság ez uton is figyelmezteti városunk közönségét, hogy az udvarokat tartásuk tisztán, a szemetet és trágyát hordassák ki, mindezek helyét messzel fertőtlenítsék, amennyiben a háborús viszonyok miatt különös tekintettel kell a közegészség követelményeit szem előtt tartani s a tisztaságra ügyelni. Az előljáróság meg fog vizsgálni minden egyes udvart és a legszigorúbban fogja megtorolni a netán észlelt közegészségre káros mulasztásokat.

— Zsir és paradicsom kiosztás volt az elmúlt héten Marosujvárt. A zsír igen jó minőségű disznó zsír volt, a paradicsom ellenben megromolva érkezett s annak a közönség mi hasznát sem vette.

— Hat heti karácsonyi szünet az iskolákban (?) A sajtót bejárt hírszerint megállapodás történt a kultuszminiszteriámban, hogy az eddigi 10—11 napos karácsonyi szünet dec. 15-én kezdődne és febr. 1-én fejeződne be. Ennek az intézkedésnek a szén, fa és világító anyagok megtakarítása szempontjából van fontossága. Képzeljük el, mit jelent az ország ellátása szempontjából a leg-erősebb téli hónapokban e hat hét alatt megtakarítható világító- és fűtőanyag mennyisége?

— A suszternél. Igaz történet, mely Marosujvárt egy jobb módu suszternél játszott le; megérdemli, hogy ide iktassuk.

Egy falusi asszony állított be a suszterhez és cipőre alkudott.

— Miesoda? Száz koronát mer kérni egy hitvány cipőért? — méltatlankodik az asszony. Viharakkordok szakadnak elő torkából.

A suszter egy ideig nyugodtan hallgatja. Sőt úgy tetszik, mintha az asszony viharzása mullattatná. Ki akarja élvezni. Kurtán válaszol.

— Nem lehet olcsóbban.

— De májszter uram — kiáltja az asszony — ez éppen az ötszöröse annak, mibe ezelőtt került.

A suszter leteszi a szerszámot és összefonja karját:

— Na nézdd csak, nézdd — mondja, — nem is tudtam, hogy olyan köztönivaló gazember vagyok, hogy a régi árak az ötszörösét merem kérni! Jó, hogy eszembe hozta. . . . Ámbár lássuk csak, hogy is vagyunk azzal az ötszörössel? Ide hallgasson. Maga egy tökért három koronát mert elkérni. A tizszeresét a régi árak. És én a helyett, hogy a fejéhez csaptam volna, kifizettem. . . . Mert rongy ember vagyok. . . . Szégyen, gyalázat!

A suszter szeme vérben forog, hangja egyre izgul. Felkapja az éles dikicsét és mint a khérub a lángpallost, megforgatja a feje körül és lihegve kiált:

— Most már nem csinállok cipőt semennyiért! Járjon meztláb. . . . Huzzon sarkantyut a lábára, patkoltassa meg. Járjon korcsolyázni, plombáltassa meg a fogát, hogy meg ne sántuljon. Innen pedig takarodjék!

Körülnézvén. . . az asszony nincs sehol. . . Elpárolgott. . . felszívódott. . . mint egy daganat, ha borogatják.

Besurrant az ősz. . .

Pár nap óta egyszerre őszre fordult az idő.

Valahonnan hűvös szél szökött a városba, ami megkopogtatta az ablakokat, ami belekapaszkodott a fák lombjaiba és ami ránk kényszerítette a kabátot. Ugy éreztük: elillant a nyár, vége a napsugaras, áldott melegnek és ezentúl már csak morózusabb napok jöhetnek. Bánat lopódzott a lelkekbe, enyhe szomorúság hajbókolt a szívek küszöbén, mindenki az elmúlásra gondolt s a melankólia sohajai szálldosnak a levegőben. Az utcákon a hölgyek már kosztümben jelentek meg, előkerültek a sötétebb ruhadarabok, de a ritka szövetű, áttört harisnya-hálók azért megmaradtak. . .

Besurrant az ősz, preludiumát elmu-zsikálta a szomorú szél és ezzel ismét közelebb jutottunk a téli háború idejéhez, ami ránk mereszti szörnyű, vérszomjas ábrázatát. Testvéreinkre gondolunk, akik az időváltozás nem hangulat, akik nem lelkesednek a hegyeknek cinóbervő-

rösbe való hajlásán, akik a sárguló faleveleket a tél heroldjának tekintik és akik velünk együtt csak akkor sohajtanának fel boldog megkönyebbüléssel s hálátelt lélekkel, ha a hó leeste előtt véget érne ez a szörnyűséges háború.

Muszáj nevetni! „Gyárfás telefonál“ a címe annak a legújabb kétoldalu tréfás hanglemeznek, melyet Gyárfás Dezső adott elő. Ezen a hanglemezen a kitűnő komikus felülmulta önmagát, olyant nyújtott, amely e lemezhez fűzött óriási várakozást teljes mértékben igazolja, szóval a legjobb hanglezemzprodukción. A lemez pénzért nem kapható, csupán 6 drb. lejátszott öreg lemezért szállítja Wágner „Hangszerkirály“ Budapest, József-körút 15/v.

Füssy József, kiadó.

Hirdetéseket

mérsékelt díjtételek
mellett fölvesz a
Marosujvár kiadó-
hivatala.

Eladó lakás

Kórház-utca 104. szám a.
Értekezni lehet ugyanott.

Nyomtatványok

Mindenne-
mű iskolai,
ügyvédi,
jegyzői
nyomtatvá-
nyok Eskü-
vői-kártyák,
báli- és
menyegzői
meghívók
jutányos ár-
ban és gyorsan
készíttetnek

Füssy J
könyvnyomda-
jában Tordán.

„ARANYOSVIDÉK“,
politikai lap kiadó-
hivatala. Telefon 34

Csak azoknak a cigarettázóknak, kik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2-3 fillérrel többet:

Modiano-clubspecialité szivarkahüvelyek.

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronzs sem színnyomás de minden hüvelyben benne van víznyomással a gyáros aláírása.
Egy könyvecske sodorni való papír 10 fillér.

Eladó.

5 drb. ablak 160/85 cm. és 36 fal vastagságba.

3 üveg ajtó 2 tele 32 cm. béreléssel és borítással telyesen ujl

Értekezni A Polgári kaszinóban.

Kin és gyötrellem

az élete az örökös t ukszemfájás mellett. Ne kínoztassa magát tovább és hozassa meg azonnal a kiváló RIA-BALZSAMOT, mely már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül irtja ki a tyukszemet, nyomtalanul eltünteti mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. A héra és köszönőiratok ezrei bizonyítják a szer kiválóságát. Ára jótárlólevéllel tégelyenként 1 korona 75 fill., 3 tégely 4 kor. 50 fill. 7 K. 50 f. Láb, kéz és honalj izzadásánál

használja a kitűnő „ITA” hintőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen betegségtől. Egy dodoz ára 1 kor. 75 fill., 3 doboz 4 K 50 fill. Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: Dr. Kemény Miklós, Kassa, postafiók 11/v.

Hirdetés.

Károsultak, kiknek a vasut ellen kárköveteléseik vannak forduljanak Stermann Ignác budapest törvényszékileg bejegyzett céghez (lakik Bpest Vilmos császár ut 66.) aki a vasutak elleni követeléseket **saját költségén** a megállapodásszerű jutalék mellett elvállalja.

Mészáros-tér 6 sz. alatti, valamint (Boszniaiban) az Andrássy-ut 12 sz. alatti házak örök áron eladók!

Értekezni lehet levélben **Lányi Gyula** címen Felsőbánya, Szathmár megye.

Eladó. Marosujvárt a Csongva utca 11 szám alatt fekvő (Weress Sándor féle) házastelek eladó. Bővebb értesítés a Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezeténél Kolozsvár, Boeskey-tér 13. szám alatt nyerhető.

Nagyszerűen bevált a harctéren kúszókész és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, terek, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. kapszci compes

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvegje K - 30, 140, 2 -.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 5. Napenkénti szétküldés.

Uj butor hitel!

Részletre, kölcsönképen adok el ebédlő, háló, nappali szobaberendezést.

Garai Károly

butor üzlete

Arad, Asztalos Sándor- u 5-

BESZÉLŐGÉPEK
100 KORONATÓL
500 KORONÁIG.

NAGY FÉNYKÉPES
HANGSZER- és LEMEZ-
JEGYZÉK INGYEN!

Ha igazán kellemesen akar mulatni,

hozassa meg a most legújabban megjelent!

GYÁRFÁS TELEFONÁL című kétoldalas tréfás, kacagtató hanglemezt.

EZEN LEMEZ PÉNZERT NEM KAPHATÓ. Gyárfás Dózsa ezen lemezen ugyancsak megkacagtatja a hallgatóit. Elejétől végig holtra nevetető!

ÁRA: Hat darab ócska használt hanglemez.

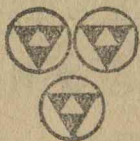
KIZÁRÓLAG
csakis

WÄGNER

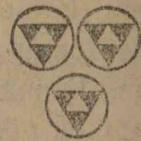
„HANGSZER
KIRÁLYNÁL”
kapható.

Országgyűlés elismert, elsőrendű magyar hangszer és beszélőgépű áruház.
BUDAPEST, VIII., József-körút 15/v.

Füßy József könyvnyomdája

könyv-, papír-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapítottatott
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléeses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

Főszolgabírói, körjegyzői, papi, ügyvédi, végrehajtói és iskolai nyomtatványok nagy raktára. Hazai és helybeli képes lev.-lapokban nagy választék.